

Hoe zou het nú gaan met de beweging Radicale vernieuwing verpleeghuiszorg?

Geplaatst op 15 januari 2021

Onze nieuwste publicatie 'Zicht op vernieuwing 4' laat er geen misverstand over bestaan: ondanks de coronacrisis blijft het streven naar vernieuwing van de verpleeghuiszorg op koers!

In 2017 ging onze beweging Radicale vernieuwing verpleeghuiszorg van start. Om de droom waar te maken dat de zorg steeds om mensen en relaties kan draaien en niet om regels, protocollen en gewoonten. Vanuit op dit moment 23 zorgorganisaties verspreid over het land wordt hier iedere dag aan gewerkt. De eerste jaren ontwikkelden bewoners, naasten, zorgmedewerkers, behandelaren, leidinggevendenden, bestuurders en toezichthouders een beweging 'van regels naar relaties' die op allerlei fronten aan kracht toenam. Gesteund door VWS, IGJ en zorgkantoren en ondersteund door LOC Waardevolle zorg. Dit leidde tot dusdanig enthousiasme dat ook in het zorgonderwijs, de jeugdzorg en langdurige geestelijke gezondheidszorg nu vernieuwingsbewegingen opgestart worden.

En toen kwam corona ...

We kennen allemaal de beelden en veel mensen met familieleden in een verpleeghuis hebben persoonlijk meegemaakt hoe de mensgerichte zorg afgelopen jaar onder druk kwam te staan. Er was veel verdriet, maar ook onmacht en onvermogen. Een bestuurder zegt het zo: “Het was idioot voor ons – zorg stoppen, dagvoorzieningen sluiten, behandelingen in de eerste lijn staken, mensen daarover informeren – dat gaat volkomen tegen je natuur in.” Om er als bestuurder-aan-het-front aan toe te voegen: “Maar we vonden dat het moest, omdat elk contact risico op besmetting opleverde.” Wat doet dat met iemand, die al jaren achter elkaar iedere dag bezig is om de wensen en verlangens van bewoners en hun naasten centraal te zetten? Naasten die ineens ‘bezoekers’ werden en volgens de bezoekenregeling geweerd moesten worden; na een gedeeld leven van zestig jaar onherroepelijk gescheiden van hun geliefde.

Leren van crisissituaties

Veel mensen in de beweging hebben met verbijstering, frustratie en enige angst gekeken naar wat de komst van het virus deed voor het vernieuwingsproces. Het leek alsof veel van wat bereikt was, in één keer weggevaagd werd. De bezoekenregeling en de tragedie die daaruit ontstond, is daar een pijnlijk voorbeeld van. De – ook morele – strijd om daar een redelijker vorm voor te vinden, keert nadrukkelijk terug in één van de artikelen in onze nieuwe publicatie.

Net als de vorige edities nodigt ook Zicht op vernieuwing 4 weer uit tot reflectie en verdere discussie over de radicale vernieuwing van de verpleeghuiszorg. Daarvoor zijn er onder meer de ‘Overdenkingen’, tot denken stemmende reflecties op het vernieuwingsproces, óók in tijden van crisis. Het nieuwe actieteam Reflectie op crisis trekt dit nog breder en kijkt ook naar andere lastige situaties en wat we kunnen doen om die het hoofd te bieden. Daar komen bijzondere conclusies uit. Zoals deze: “We zijn in een paar maanden zoveel verder gekomen. We hebben essentiële, morele thema’s met elkaar besproken die gaan over het leven. De crisis maakt duidelijk wat we niet willen zijn en helpt ons scherp te krijgen wat we wel willen; wat onze betekenis is.” Die betekenis zit wat mij betreft diep verankerd in de droom van de beweging Radicale vernieuwing verpleeghuiszorg.

Perspectief op vernieuwing

We zijn als beweging per definitie positief en optimistisch; we kijken vooruit en grijpen kansen om dingen anders te doen, beter voor iedereen in de verpleeghuiszorg. En dus komen er verschillende voorbeelden voorbij van initiatieven die juist door het virus levensvatbaar bleken. Behandelaren die dagelijkse zorg gingen geven, dagbesteding die de wijk opzoekt, intensief online onderwijs dat nieuwe mogelijkheden aanboort en zorg-op-afstand. “Functie of status maakte niet uit, dat viel weg”, beschrijft iemand de positieve uitwerking van de crisis. “Je ziet een hele mooie samenwerking tot stand komen en ontdekt dat je met elkaar hele leuke projecten op kunt zetten.” Ook dát is de impact van het coronavirus!

Hoewel sommige processen tijdelijk tot stilstand kwamen, ontstond er ook een hele nieuwe dynamiek. Mensen in de beweging vonden elkaar vanaf het eerste begin in maart, om te helpen of gewoon naar elkaar te luisteren. En actieteams die eind 2019 gevormd waren, gingen met volle energie aan de slag zo

gauw dat maar even mogelijk was. Ook daarover gaat deze Zicht op vernieuwing. Wat een vastbeslotenheid en daadkracht!

Tot slot

Ik nodig je van harte uit om Zicht op vernieuwing te bekijken en vind het geweldig als je erop wilt reageren met je eigen verhalen, voorbeelden of adviezen. De beweging is springlevend gebleken, ondanks het coronavirus. Maar we zijn er nog niet. Alle hulp is welkom. Als je daar zin in hebt, stuur dan gerust een mail aan radicalevernieuwing@loc.nl. Kijken we hoe we mét elkaar de beweging Radicale vernieuwing verpleeghuiszorg ook in 2021 verder door kunnen zetten. Het is een open beweging, dus ook andere geïnteresseerde organisaties kunnen aansluiten.

[Download hier de nieuwe publicatie](#) of blader hem gelijk door: